

næst Obligationer med Sikkerhed i fast Ejendom.

Da Island i 1885 stiftede sin Landsbank, benyttede den Landskassens Garanti til Udstedelse af Seddelpenge for halv Million Kroner. Islands Landsbank ejes endnu af den islandske Statskasse og er altsaa ikke nogen Aktiebanc. Den udsteder nu Sedler til et betydeligt større Beløb, hvilket frelste Landet fra en stor økonomisk Krise i de vanskelige Aar efter Krigen, da de danske Kroner pludselig opsigde de islandske Banker den hittil ydede Kredit. Der er nu stærk Tale om, at denne Seddeludstedelsesret skal baseres paa et Guldfond i Lighed med den Garanti som Nationalbankerne i andre Lande yder for deres Seddelpenge.

Islands Landsbank stiftede i 1899 en Hypotekafdeling. Denne Hypotekafdeling udlånte Penge til Islanderne mod Pant i fast Ejendom. Mod Sikkerhed i disse Panter udsteder Landsbankens Hypotekbank enslydende trykte Obligationer, hver paa 1000 Kr. Landsbanken har solgt for mange Millioner Kroner af disse Obligationer til Udlandet og har saaledes skaffet Landet Driftskapital ved at udnytte Realkredit. Jeg har selv været behjælpelig med at sælge for 2 Millioner Kroner Landsbankobligationer til en Kurs af 98 for flere Aar siden.

Ogsaa den anden islandske Bank, »Islands Banki«, som er en privat Aktiebanc, har en Hypotekafdeling.

Islands Landsbanks Hypotekafdeling benytter det samme System, som de danske Kreditforeninger, saaledes at der nominelt udleveres Obligationer, men i Virkeligheden sørger Landsbanken selv for Salget af disse Obligationer og udbetaler derfor i Reglen Laanene kontant og til højere Kurser end de danske Kreditforeningsobligationer noteres.

Det er vel et stort Spørgsmaal, om Føroya Banki for Tiden kan magte en saadan Hypo-

tekafdeling. Jeg har kun villet fremsætte disse Oplysninger som Fremtidsmusik til eventuel Efterfølgelse senere.

Den første Betingelse for Udnyttelsen af Realkrediten er en tidsvarende Ordning af Matrikuleringen af Grundejendommen paa Færøerne. Denne Sag har jo været paa Tapetet i mange Herrens Aar. Der ligger for Tiden et ret radikalt Lovforslag desangaaende paa Landstingets Bord, og der er gode Udsigter til, at Loven bliver vedtaget.

Ligeledes er der temmelig sikker Udsigt til, Østifternes Kreditforening vil etablere en Filial i Thorshavn og udlåne foreløbig 1 Million i færøske Ejendomme. Jeg har som tidligere Formand for Fællesforeningen af Grundejerforeningerne i København og omliggende Kommuner haft en Del med Kreditforeningen at gøre og har gjort mit bedste for at formaa Direktøren til at etablere en saadan Filial.

Det vil være en god Krisehjælp at faa denne Million Kroner i Cirkulation paa Færøerne. Hvis man senere kan opnaa bedre Laanvilkkaar, kan man altid tilbagebetale Kreditforeningslaanene med Kreditforeningsobligationer til deres paalydende Værdi, der kan købes til Dagskurs, for en Del af de Penge, som en anden Laan-giver da eventuelt vil yde.

Det er af stor Vigtighed for et Samfund at have gode Laan-institutter for Realkredit. For Island fik sin Hypotekbank, var f. Eks. de store Forretningshuse næsten værdiløse i de dårlige Tider. Nu er Forholdene langt mere stabile. Islands Bankis Hypotekafdeling arbejder paa langt Sigt og bliver ikke bange for enkelte Fiskeaar. Saaledes vil det ogsaa gaa paa Færøerne, naar Realkrediten bliver ordnet tilfredsstillende.

Detlef Thomsen.

Innsendar greinir mega vera okkum i hendi seinast friggjadag kl. 10 f. p.

Úr Føroyum.

Thorshavn.

Absalon Joensen,

der desværre er altfor vel kendt for at »stikke sin Næse i alt og allevegne, hvor han kan komme til«, har i »Dimmalætting« Nr. 25, stukket sin Næse noget langt ind i det Arbejde, der gøres paa Færøerne for Bevarelsen af det færøske Sprog.

Da Hr. Joensen for næsten en Menneskealder siden traskede rundt »med Haarene ned ad Nakken«, som en Slags Patent-Patriot, der har Navnet *Absalon Jógvanson*, var der adskillige, der rystede paa Hovedet og satte Spørgsmaalstegn i alle Størrelser for hvad en saadan *Jógvanson* vilde ende som.

Efter at have gennemgaaet en eller anden Skaersild af større eller mindre Kaliber, lader Hr. Absalon Jógvanson, Navnet »Jógvanson« falde, hvis Skæbne ogsaa ramte det lange Haar. Facit: Hr. A. Joensen, »stikkende sin Næse i alt og allevegne, hvor han kom«.

At samme Hr. A. Joensen i vore Dage, i 1928 fremtræder i den færøske Presse, med sin langtfra noble Kritik af Navnet »Skottar«, som det raske færøske Drengekorps har antaget, er kun et Udsagn af, at han fremdeles befinder sig paa sin sædvanlige Sti og »stikker sin Næse i alt og allevegne, hvor han kommer«.

Færøske Navne og færøsk Sprog har gennemgaaet altfor megen Forvanskning gennem Hr. A. Joensens Pen — og ikke mindst af hans Mund. Derfor bør Hr. A. Joensen holde sin Næse borte fra de Fælder, hvor der arbejdes for vort Folks kulturelle Højnelse. Gor han det ikke, maa vi selvfølgelig dreje hans Næse 90 Grader til en af Siderne: *Færdig her, Hr. A. Joensen!*

Dreingjavinur.

Af Hensyn til

Borgerne, gik Byraadet i sin Tid med til at dele Husegaardsfæstet saaledes, at Faarebrugerne Just Jacobsen ikke skulde blive Jordbrugere i Thorshavn til nogen Gæne med sine Indstødsfaar etc. Man mente paa den Maade at være kommen den naturlige Udvikling et Skridt

nærmere, saaledes at Faarene fik det, som Bondens var, og Jordbrugeren fik det, der var hans, og ikke mere udsattes for, at Kongsbondens Faar havde frit Lejde til at græsse paa den opdyrkede Indmark, der tilhørte thorshavnske Jordbrugere.

Desværre viser det sig nu at være Tilfældet, at Faarene i et ganske ansetigt Antal gaar og græsser netop paa de Trøer, som er begunstige af den mellem Byraadet og Just Jacobsen indgaaede Deling. Paa de mest fredlyste Steder hærsker Ufreden i al sin Vælde.

Naturligvis maa der ligge noget til Grund for, at Faarene løber som de vil ind paa de fredlyste Arealer, særligt maa man pointere, at Søjdemændene ikke passer sin Dont til Tilfredshed. Apropos Søjdemænd. Hvem er Byraadets Søjdemænd? Er det Kongsbonden, der har faaet det Hverv overdraget at passe paa, at hans egne Faar ikke kommer udenfor hans Omraade? Er det Tilfældet, ja saa er Topunktet sikkert naaet. Men saavidt vides, er Byraadets Faar enten døde eller borte eller maaske begge Dele, hvorfor der ikke skulde være nogen Grund for Byraadet til at holde nogen Hyrde. Men vi Trøemænd maa lægte beklage, at vi efter den trufulde Ordning vedrørende Østre- og Vestre-Husegaardsfæstet fremdeles plages af Faarenes Hærken. Hvem er den egentlige Hyrde i dette Tilfælde, og hvor er Hyrderne? Faarene, dem ser vi daglig inde paa vor Indmark, men Hyrderne befinder sig i tilhørlig Afstand.

Det er givet, at det ikke er

nogen god Hyrde, hvad enten det nu er Østre- eller Vestre-Husegaardshyrde.

Jordbrugere.

Var.

Beskyttarabragd.

I »Tingakrossi« læs eg, at verjuskipið hevði gjørt tað bragðið at jakstra ein motorbát inn á Havnina, har bátsmenninir vórðu dómðir 50 kr. í bót fyri at hava flaggað við føroyskum flaggi. »Dimma.« royndi sum vanligt at káva út yvir og segði, at politimestarin visti einki um hetta.

Síðandi hava vit á bygd einki hoyrt, hvat ið var lýgn ella sannleiki í hesum tíðindum.

Blaðstjórin biðist tí gera so væl at greiða frá hesum tilburði.

Vit, ið hug hava at nýta hitt føroyska flaggið, hava stóran ans fyri at frætta frá hesum »Beskyttarabragði«.

Bygdarmaður.

Óivað hava fleiri verið bílsnir, tá ið tey frætta hesi tíðindi um omanfyri nevnda »bragd«. Vit spurdi politimestarin um hvussi virði var við hesari hending, og hann segði seg einki at vita um tað. Politimestarin leggur aftrat, at sjálvsagt kundi »Beskyttarin« loyva sær at »notera« eitthvørt sum hann var varðugir við úti á tí vátta, men at mult-era nakran, hevur hann ongan rætt til, og hann dugði illa at hugsa sær at »Beskyttarin« hevði tíkið sær slíka myndagheit.

Tað sanna man vera, at »Beskyttarin« ger eingi brøgd, hvørki av einum ella øðrum slag — tað er verri enn so.

Blaðst.

Lýsingar Bazar.

Da N. I. O. G. T. i Thorshavn agter at afholde en Bazar i Logebygningen i Begyndelsen af Maj Maaned til Fordel for Bygningens Udvidelse, henvender Bazarkomiteen sig herved til Venner af Afholdsarbejdet med Anmodning om ved Gaver og lign. at yde Logen sin Støtte.

Eventuelle Gaver til Bazaren eller Tombolaen bedes venligst sendt til en af os undertegnede.

Thorshavn, i April 1928.

Elisabeth Weihe.	Elsebeth Sofie Poulsen.	Elisa Haraldsen.
Inger Olsen.	Helga Hansen.	Vilhelmine Jensen.
Anna Rubeksen.	P. Jensen.	Elieser Hansen.
H. J. Michelsen.	Martin Joensen.	Smed.
Maurentius Viøstein.	Ole Rubeksen.	Elias Johansen.
J. P. Rubeksen.	Redaktor.	Motorpasser.
Rasmus Thomsen.	Julian Johansen.	Johan Mikkelsen.
Tomrer.	Maler.	Blikkenslager.

HÖVINGAR HITTAST

46

Sigmundur.

Óg tú, Arngrímur?

Arngrímur.

Eg geri, sum hövdingi mín vil.

(Arngrímur reisir, teir draga báðir svørdini úr slíðrunum og fara út, Einar og Tórir fara aftaná).

(Sigmundur og Ásla standa einsamøll eftir í hollini).

Ásla
(i harmi).

Harðliga og bráðliga fert tú fram, Sigmundur. Litlan frama tykist tað mær at vera fyri landið, um slíkir unglingar høgga hvor øðrum banasúr.

Sigmundur.

Kristi ríki og tess útbreiðsla á jörðini fram um alt annað.

Ásla.

Eg skilji ikki, hvussu hin milda kristna trúarkerun kann semja slíkt villeytt manna-dráp við kerleik Guds til alla mennættina á foldum!

Sigmundur.

Gud er alvísur, hann metur ikki framferðina, men endamálið.

Ásla.

Tað kann vera; men ikki vinnur tú fólkíð við harðskapi her á landi.

47

Sigmundur.

Hoyr meg, Ásla! — Ein undangongumaður má ikki hugsa um at ganga fólk eftir lagnum og lúta fyri gomlum fordómum, sum býr tí í holdi; hann má bert stevna beint áfram móti tí hjarta endamáli, hann hevur sett sær, og ikki aftra sær, men riðja av ráðini teir, sum vilja leggja seg í vegin, verið sær vinir ella óvinir.

Ásla

(fram fyri seg sjálva sum í neyð).

Gævi tað var so væl, at annar parturin út av hevði verið við yvirfutan, tí einki er verri enn hetta. Eg eri ikki for at skilja, hvor trúgv ið beinari er; men fyrri meg er tað ringast, at ymsir eiga, tí hann ið verjuleysur stendur, verður slongdur millum parta og má halda seg til hins sterkara, um hann vil ríkja. (Hon fer út).

Sigmundur

(reisist og fer fram á hallargólvið, gongur aftur og fram, tað tekur so líandi at skýma).

Veika kvinna, teir liggur bleytt undir fótum; miklar eru ognir tínar, og væl dugur tú at sita um búgvíð, men hjarta títt er neyðarsligt, tað tráar bert eftir tí, sum foldini hoyrir til. Hugsjónir eigur tú ongar, hvørki

48

fyri hinum gamla ella fyri hinum nýggja. (Stedgar gongdini).

Nú eru teir í holmgongu. — Um nú Hermundur verður við yvirfutan, so eru ætlanir minar brostnar, hetta var kanska ovboðið — men her kundi ikki vera gjørt øðrvísi. Her mátti Kristur sjálvur døma.

Tað var Kristi rødd, sum legði mær avgerðina á tunguna, sum so mangan fyrr, og Kristi rødd er álitið. Kristur má geva Arngrímur sigur, tí tað er Kristi ríki, hann vil fremja! (Gongur aftur).

Setist Arngrímur í hástíði her á garði, so er kristnan mikið fram í landinum, og máttur Gotskegganna mikið minkaður. (Stedgar aftur sum í iva).

Teir vóru tó fosturbroður og skyldmenn, var hetta ikki ovboðið? — (Gongur aftur).

Nei! nei! burtur allur ivi! Her mugu ongar verðsligar maktir koma sær upp ímillum. Her er bert tala um útbreiðslu Kristi ríkis. Hann tekur alt uppá seg, tá vit berjast fyri ríki hans! (Stedgar aftur og tekur hondina upp fyri andlítið). — Men! —

(Sigmundur nígur á knæ sum í bonagerð, men reisir seg aftur, tí í sama bili hoyrist mikið óljóð at koma nærri fyriuttan, og inn koma Einar, Tórir og Prestur).